

תורה אור

גב:

רע כל היום. כל היום רעמו מתוספת: ה' **לא יעזבנו** צידו. צמריה כתיב: **מנוול זה**. יצר הרע: **לנו למים**. נמשלה תורה למים וכתיב **אזנים שחקו מים: דברי כאש**. והאש מפעפע את הצרול והיינו מתפוצץ שהנילוות ניתזין ממנו: **עצדו**. יצר"ר הוא עצדו של אדם שאם רצה הרי הוא מסור צידו שנאמר [בגלשית דן] ואמה תמשל זו: **באנצ"ח**. (ב) אלפא (ט) ביתא הוא א"ט צ"ח ג"ו ד"ו הרי עשיריות י"ז כ"פ ל"ע מ"ס הרי מאות ק"ץ ר"ף ש"ן מ"ס הרי אלפים ונשארו הני"ך שלא היה לה"א בן זוג בעשיריות ולא לנו"ן בן זוג במאות לפי סדר האותיות ולא לכ"ף בן זוג באלפים וחצרים יחד. נמנא דרך אלף בית זה סהדה מנון סמ"ך מן מ"ס במקום מ"ס ה"א מן ה"ן במקום נו"ן דל"ית מן ד"ו במקום וי"ו ועוד ה' במקום נו"ן: **הפעם**. תעות בעלמא: **בקרנס**. משמע נטוע בלנס: **הלך**. עוצר דרך עליו ואינו מתאכסן עמו: **אורת**. אכסנאי: **איט**. בעל הציט: **ויבא הלך**. צדוד וצת שבט קאי דקאמר ליה נציא לדוד על יצר רע הבא אליו: **אצר קטן**. גוייה גיד: **משניעו**. בתשמ"ש: **רעב**. גופו חקר כח ורעב לעת זקנה: **שצע**. צכח שלם: **גלוג**. שהגלה את ישראל: **לא היה**. אינו כדי והלואי לא היה: **אהלים לשודדים**. אלו ערביים השוכנים באלהים במדברות ורועים מקנה כל ימימה וכתיב ספייה דקרא לאשר הביא וגו' כלומר הוא עלמו גרם לו הרגזו שהציאם בעולם: **מה לי פה**. זו היא חרטה: **ואשר הרעפי**. רישא דקרא אוספה הכולעה והנדהה אקצלה ואשר הרעמי איני צרמאי את יצר הרע המחטיאם וגרמתי להם כל זאת: **שנשה מקראות**. המעדין שהעונות והזכות צידו ומוכן הלצנות: **חרשים**. אומנים. שמשים שניהם חרשים לבנין בית המקדש. אליהו חרש אבן הנה עמלם צהר הכרמל ומלניו שהוא עמיד להשתלח: **וספן זידק**. הוא שם בן נח ונקרא חרש ויחוק חרש את לורף (ישעיה מא) וצבראשית רבה (פ' מ"ג) מפרש ליה צמלכי דקד שצא לקראת אברהם וצרכו ומיזקו וקראו חרש על שם בנין המציה שצדה עס אציו: **אלה הקרנות אשר זרו**. צמריה כתיב: **שפיל לסיפיה דקרא**. דללה הקרנות ויצאו אלה להחריד אותם סוף הפסוק הוכיח שמחילמו אינו מדגזר צמרשים אלא צאומות שכשאל הנציא את המלאך מה אלה החרשים אמר לו אלה הקרנות כלומר אומות הללו אשר זרו את יהודה ויצאו אלה החרשים להחריד אותם הקרנות לידות את קרנות הגוים: **שפיל**. השפל עצמך לתחמית המקרא לטופו: **אמר רב ששם צהדי חנא צאגריא למא לי**. מה לי אללו צהגדה צקי הוא צהגדה ממני ולא אוכל לו: **שצעה רועים ושמנה נסיכים**. לא ידעתי צהם טעם. כמדומה לי לדמרינן בעלמא ויחזק להיכן אזל להליל בניו מדינה של גיהנם כדכתיב כי אתה אצינו (מדש ילקוט מיכה ה)^(*): **עמום ולפניה**. מן הנציאים היו: **אדם שם ומסושלת**. מן הצדיקים שהיו קודם המצול שלא חטאו עד דור אנוש

החליל פרק חמישי סוכה

רע כל היום. כל היום רעמו מתוספת: ה' **לא יעזבנו** צידו. צמריה כתיב: **מנוול זה**. יצר הרע: **לנו למים**. נמשלה תורה למים וכתיב **אזנים שחקו מים: דברי כאש**. והאש מפעפע את הצרול והיינו מתפוצץ שהנילוות ניתזין ממנו: **עצדו**. יצר"ר הוא עצדו של אדם שאם רצה הרי הוא מסור צידו שנאמר [בגלשית דן] ואמה תמשל זו: **באנצ"ח**. (ב) אלפא (ט) ביתא הוא א"ט צ"ח ג"ו ד"ו הרי עשיריות י"ז כ"פ ל"ע מ"ס הרי מאות ק"ץ ר"ף ש"ן מ"ס הרי אלפים ונשארו הני"ך שלא היה לה"א בן זוג בעשיריות ולא לנו"ן בן זוג במאות לפי סדר האותיות ולא לכ"ף בן זוג באלפים וחצרים יחד. נמנא דרך אלף בית זה סהדה מנון סמ"ך מן מ"ס במקום מ"ס ה"א מן ה"ן במקום נו"ן דל"ית מן ד"ו במקום וי"ו ועוד ה' במקום נו"ן: **הפעם**. תעות בעלמא: **בקרנס**. משמע נטוע בלנס: **הלך**. עוצר דרך עליו ואינו מתאכסן עמו: **אורת**. אכסנאי: **איט**. בעל הציט: **ויבא הלך**. צדוד וצת שבט קאי דקאמר ליה נציא לדוד על יצר רע הבא אליו: **אצר קטן**. גוייה גיד: **משניעו**. בתשמ"ש: **רעב**. גופו חקר כח ורעב לעת זקנה: **שצע**. צכח שלם: **גלוג**. שהגלה את ישראל: **לא היה**. אינו כדי והלואי לא היה: **אהלים לשודדים**. אלו ערביים השוכנים באלהים במדברות ורועים מקנה כל ימימה וכתיב ספייה דקרא לאשר הביא וגו' כלומר הוא עלמו גרם לו הרגזו שהציאם בעולם: **מה לי פה**. זו היא חרטה: **ואשר הרעפי**. רישא דקרא אוספה הכולעה והנדהה אקצלה ואשר הרעמי איני צרמאי את יצר הרע המחטיאם וגרמתי להם כל זאת: **שנשה מקראות**. המעדין שהעונות והזכות צידו ומוכן הלצנות: **חרשים**. אומנים. שמשים שניהם חרשים לבנין בית המקדש. אליהו חרש אבן הנה עמלם צהר הכרמל ומלניו שהוא עמיד להשתלח: **וספן זידק**. הוא שם בן נח ונקרא חרש ויחוק חרש את לורף (ישעיה מא) וצבראשית רבה (פ' מ"ג) מפרש ליה צמלכי דקד שצא לקראת אברהם וצרכו ומיזקו וקראו חרש על שם בנין המציה שצדה עס אציו: **אלה הקרנות אשר זרו**. צמריה כתיב: **שפיל לסיפיה דקרא**. דללה הקרנות ויצאו אלה להחריד אותם סוף הפסוק הוכיח שמחילמו אינו מדגזר צמרשים אלא צאומות שכשאל הנציא את המלאך מה אלה החרשים אמר לו אלה הקרנות כלומר אומות הללו אשר זרו את יהודה ויצאו אלה החרשים להחריד אותם הקרנות לידות את קרנות הגוים: **שפיל**. השפל עצמך לתחמית המקרא לטופו: **אמר רב ששם צהדי חנא צאגריא למא לי**. מה לי אללו צהגדה צקי הוא צהגדה ממני ולא אוכל לו: **שצעה רועים ושמנה נסיכים**. לא ידעתי צהם טעם. כמדומה לי לדמרינן בעלמא ויחזק להיכן אזל להליל בניו מדינה של גיהנם כדכתיב כי אתה אצינו (מדש ילקוט מיכה ה)^(*): **עמום ולפניה**. מן הנציאים היו: **אדם שם ומסושלת**. מן הצדיקים שהיו קודם המצול שלא חטאו עד דור אנוש

רע כל היום אמר רבי שמעון בן לקיש⁽⁶⁾ יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו שנאמר י'צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו ואלמלא הקב"ה שעוזר לו אינו יכול לו שנאמ' ²ה' לא יעזובנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו תנא ³דבי רבי ישמעאל אם פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש אם אבן הוא נימוח אם ברזל הוא מתפוצץ אם אבן הוא נימוח דכתיב ³הוי כל צמא לכו למים וכתיב ⁴אבנים שחקו מים אם ברזל הוא מתפוצץ דכתיב ⁵הלא כה דברי כאש נאם ה' וכפטיש יפוצץ סלע א"ר שמואל בר בעוה"ז ומועיד עליו לעולם הבא שנאמר ⁶מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מגון שכן באמב"ח של ר' חייא קורין לסהדה מגון רב הונא רמי כתיב ⁷כי רוח זנונים התעה וכתיב ⁸בקרכם בתחלה התעם ולבסוף בקרכם אמר רבא בתחלה קראו הלך ולבסוף קראו אורח ולבסוף קראו איש שנאמר ⁹ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקרו לעשות לאורח וכתיב ויקח את כבשת האישי הרש ויעשה לאיש הבא אליו ¹²אמר רבי יוחנן אבר קמן יש לו לאדם מרעיבו שבע משיבעו רעב שנאמר ¹⁰במרעיתם וישיבעו וגו' אמר רב חנא בר אחא אמרי בי רב ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה שבראם ואלו הן גלות כשדים וישמעאליים ויצר הרע גלות דכתיב ¹¹ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו' כשדים דכתיב ¹²הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים דכתיב ¹³ישליו אהלים לשודדים ובטווחות למרגזיו אל לאשר הביא אלוה בידו יצר הרע דכתיב ¹⁴ואשר הרעתי ⁷אמר רבי יוחנן אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאיהן של ישראל חד דכתיב ואשר הרעתי וחד דכתיב ¹⁵הנה כחומר ביד היוצר בן אתם וגו' ואידך ¹⁶והסתרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר אף מהאי נמי ¹⁷ואת רוחי אתן בקרבכם וגו' ¹⁸ויראני ה' ארבעה חרשים מאן נינהו ארבעה חרשים אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא משיח בן דוד ומשיח בן יוסף ואליהו וכהן צדק מתיב רב ששת אי הכי היינו דכתיב ¹⁹ויאמר אלי אלה הקרנות אשר זרו את יהודה הני ²⁰לשובה אתו א"ל שפיל לסיפיה דקרא ויבואו אלה להחריד אותם לידות את קרנות הגוים הנושאים קרן אל ארץ יהודה לזרותה וגו' א"ל בהדי חנא באגדתא למא לי ²⁰והיה זה שלום אשור כי יבא בארצנו וכי ידרוך בארמנותינו והקמנו עליו שבעה רועים ושמנה נסיכי אדם מאן נינהו שבעה רועים דוד באמצע אדם שת ומתושלח מימינו אברהם יעקב ומושה בשמאלו ומאן נינהו שמנה נסיכי אדם ישי ושואל ושמואל עמום וצפניה ²¹צדקיה ²²ומשיח ואליהו: ארבעה סולמות כו': תנא גובהה של מגורה חמשים אמה (כו'): וארבעה ילדים של פרחי כהונה ובידיהם כדי שמן של מאה ועשרים לוג: איבעיא להו מאה ועשרים לוג ⁽⁶⁾ כולוהו או דלמא לכל חד וחד תא שמע ובידיהם כדי שמן של שלשים שלשים לוג שהם כולם מאה ועשרים לוג תנא והן משובחין היו יותר מבנה של מרתא בת בייתוס אמרו ⁽⁶⁾על בנה של מרתא בת בייתוס שהיה נוטל שתי יריכות של שור הגדול שלקוח באלף זוז ומהלך עקב בצד גודל ולא הניחוהו אחיו הכהנים לעשות כן משום ²¹ברב עם הדרת מולך מאי משובחים אילימא משום יוקרא הני יקירי טפי אלא התם כבש ומרובע ולא זקיף הכא סולמות זקיף טובא: ולא היה חצר בירושלים: תנא

דכתיב (צבראשית ד) אז הוטל וגו'. מתושלח דזיק גמור היה כדלמרינן צחלק (פסהדרין דף קח:) שצעת ימים שנתלו לצור המצול הן ימי אללו של מתושלח: לנוולו. לארצעת הילדים דהוו שלשים לכל חד: ופן משונחין. צדזר זה היו משונחים צכחם יותר מצנה של מרתא: צנה של מרתא צם צייטוס. כהן היה: עקב צדז גודל. הוליךן צכצש צנחת עקב רגל אחד צדז גודל של צמירתה ודרך נושאי משאוי לרוץ: ולא הניחוהו אחיו כהננים. להוליך שני אצרים אלל כמנין המפורש בצדר יומא ^(דף כו:) פר קרב צכ"ד משום צרוב עם הדרת מלך: אי משום יוקרא. כווד המשוי: הך יקירי טפי. שמי יריכות כללו כצידות משלשים לוג: צכש ומרונע. הככש היה משפע צשיפוע אורך קרוב ארבע אמות שיפוע לכל אמה גובה דשמים ושלשים אמה אורך לתשעה גובה: יס

דכתיב (צבראשית ד) אז הוטל וגו'. מתושלח דזיק גמור היה כדלמרינן צחלק (פסהדרין דף קח:) שצעת ימים שנתלו לצור המצול הן ימי אללו של מתושלח: לנוולו. לארצעת הילדים דהוו שלשים לכל חד: ופן משונחין. צדזר זה היו משונחים צכחם יותר מצנה של מרתא: צנה של מרתא צם צייטוס. כהן היה: עקב צדז גודל. הוליךן צכצש צנחת עקב רגל אחד צדז גודל של צמירתה ודרך נושאי משאוי לרוץ: ולא הניחוהו אחיו כהננים. להוליך שני אצרים אלל כמנין המפורש בצדר יומא ^(דף כו:) פר קרב צכ"ד משום צרוב עם הדרת מלך: אי משום יוקרא. כווד המשוי: הך יקירי טפי. שמי יריכות כללו כצידות משלשים לוג: צכש ומרונע. הככש היה משפע צשיפוע לכל אמה גובה דשמים ושלשים אמה אורך לתשעה גובה:

משמאלו. [שנותן] נסיכי אדם, ישי שאול ושמואל עמום צפניה חזקיהו ואליהו ומשיח. פ"ם] ומגורות של זה היה שם, וספלין בראשן כו'. ארבעה ילדים מפרחי כהונה, ובידיהן כדי שמן של ק"כ לוג. ואוקימנא ביד כל אחד כדי שמן של ל' לוג, הכל ק"כ לוג. ואילו הילדים שהיו עולין בסולמות ובידיהן כדי של ל' לוג, היו משובחין מבן מרתא בת בייתוס שהיה נוטל שתי יריכות של שור גדול הלוקח באלף כסף בידי אחת, ומהלך עקב בצד גודל ועולה בהן במובחת. שהחזן היה עולה בכבש שאינו זקוק, ואילו הילדים כשהן דוקיפין. פ"ם] מבליא מכנסי הכהנים ומהימייניהם היו מפקיעין. ירושלמי מבליא מכנסי כהן גדול היו מדליקין נרות שבפנים, וממכנסי כהן הדיוט היו מדליקין נרות [מבחוץ] [שבחוץ]. כתיב להעלות נר תמיד, שיעירו לומר, אין לך דבר שעושה שלהבת אלא שפתים. מזה מפקיעין, וירגם ר' חגי מפשילין. תנן לא היתה חצר בירושלים שלא היתה מאירה [וכו']. חגי, יכולה אשה לבור חטים לאור המערכה, ולא היו מועלות. דאמר ר' סימון ריח ומראה וקול אין בהן משום מעילה. ו' קולות נשמעין מיריחו. קול שער הגדול שנפתח. קול המגרפה. רב ושמואל חד אמר עשרה נקבים היו בם, וכל נקב מוציא מאה מיני זמר. וחד אמר מאה נקבים היו בם, וכל נקב מוציא עשרה מיני זמר. מדברי שניהם המגרפה היתה מוציאה אלף מיני זמר. [קול העץ] שעשה בן קטין מוכני לכיור. קול גבני כרוז. קול החליל. קול הצלצל. קול כהן גדול כיום הכיפורים בשעה שאומר את השם. ריח, פטוס הקטורת. מראה, כדאמרן. [ואמר] ר' חייא אב אבא הוא נבל הוא כנור, נימין יתירות בין זה לזה. ולמה נקרא שמם נבל, מפני שמנבל כל מיני זמר. עוגב זה אדרלס.

- צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו: תהלים לו לב
- ה' לא יעזובנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו: תהלים לו לג
- הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מידר יין וחקל:
- אבנים שחקו מים וקצת קשה פירוש זה אבנים שחקו מים (אויז יד)
- הלא כה דברי כאש יי ובפטיש יצץ סלע: ירמיהו כ כט
- מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מגון: משלי כט כא
- עמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו כי רוח זנונים התעה וזנו מתחת אלהיהם: הושע ד יב
- לא יתנו מעלליהם לשוב אל אלהיהם כי רוח זנונים בקרבם ואת יי לא ידעו: הושע ה ד
- ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקר לעשות לארח הבא לו ויקח את כבשת האיש הקרא ויעשה לאיש הבא אליו: שמואל ב יב ד
- במרעיתם וישיבעו שבעו ויהם לבם על בן שבחוני: הושע יג ו
- ועתה מה לי פה נאם יי כי לקח עמי חנם משליו והילילו נאם יי ותמיד כל היום שמי מנאן: ישעיהו גב ה
- הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים ויצר הרע גלות דכתיב ¹¹ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו' כשדים דכתיב ¹²הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים דכתיב ¹³ישליו אהלים לשודדים ובטווחות למרגזיו אל לאשר הביא אלוה בידו יצר הרע דכתיב ¹⁴ואשר הרעתי ⁷אמר רבי יוחנן אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאיהן של ישראל חד דכתיב ואשר הרעתי וחד דכתיב ¹⁵הנה כחומר ביד היוצר בן אתם וגו' ואידך ¹⁶והסתרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר אף מהאי נמי ¹⁷ואת רוחי אתן בקרבכם וגו' ¹⁸ויראני ה' ארבעה חרשים מאן נינהו ארבעה חרשים אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא משיח בן דוד ומשיח בן יוסף ואליהו וכהן צדק מתיב רב ששת אי הכי היינו דכתיב ¹⁹ויאמר אלי אלה הקרנות אשר זרו את יהודה הני ²⁰לשובה אתו א"ל שפיל לסיפיה דקרא ויבואו אלה להחריד אותם לידות את קרנות הגוים הנושאים קרן אל ארץ יהודה לזרותה וגו' א"ל בהדי חנא באגדתא למא לי ²⁰והיה זה שלום אשור כי יבא בארצנו וכי ידרוך בארמנותינו והקמנו עליו שבעה רועים ושמנה נסיכי אדם מאן נינהו שבעה רועים דוד באמצע אדם שת ומתושלח מימינו אברהם יעקב ומושה בשמאלו ומאן נינהו שמנה נסיכי אדם ישי ושואל ושמואל עמום וצפניה ²¹צדקיה ²²ומשיח ואליהו: ארבעה סולמות כו': תנא גובהה של מגורה חמשים אמה (כו'): וארבעה ילדים של פרחי כהונה ובידיהם כדי שמן של מאה ועשרים לוג: איבעיא להו מאה ועשרים לוג ⁽⁶⁾ כולוהו או דלמא לכל חד וחד תא שמע ובידיהם כדי שמן של שלשים שלשים לוג שהם כולם מאה ועשרים לוג תנא והן משובחין היו יותר מבנה של מרתא בת בייתוס אמרו ⁽⁶⁾על בנה של מרתא בת בייתוס שהיה נוטל שתי יריכות של שור הגדול שלקוח באלף זוז ומהלך עקב בצד גודל ולא הניחוהו אחיו הכהנים לעשות כן משום ²¹ברב עם הדרת מולך מאי משובחים אילימא משום יוקרא הני יקירי טפי אלא התם כבש ומרובע ולא זקיף הכא סולמות זקיף טובא: ולא היה חצר בירושלים: תנא
- צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו: תהלים לו לב
- ה' לא יעזובנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו: תהלים לו לג
- הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מידר יין וחקל:
- אבנים שחקו מים וקצת קשה פירוש זה אבנים שחקו מים (אויז יד)
- הלא כה דברי כאש יי ובפטיש יצץ סלע: ירמיהו כ כט
- מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מגון: משלי כט כא
- עמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו כי רוח זנונים התעה וזנו מתחת אלהיהם: הושע ד יב
- לא יתנו מעלליהם לשוב אל אלהיהם כי רוח זנונים בקרבם ואת יי לא ידעו: הושע ה ד
- ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקר לעשות לארח הבא לו ויקח את כבשת האיש הקרא ויעשה לאיש הבא אליו: שמואל ב יב ד
- במרעיתם וישיבעו שבעו ויהם לבם על בן שבחוני: הושע יג ו
- ועתה מה לי פה נאם יי כי לקח עמי חנם משליו והילילו נאם יי ותמיד כל היום שמי מנאן: ישעיהו גב ה
- הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים ויצר הרע גלות דכתיב ¹¹ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו' כשדים דכתיב ¹²הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים דכתיב ¹³ישליו אהלים לשודדים ובטווחות למרגזיו אל לאשר הביא אלוה בידו יצר הרע דכתיב ¹⁴ואשר הרעתי ⁷אמר רבי יוחנן אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאיהן של ישראל חד דכתיב ואשר הרעתי וחד דכתיב ¹⁵הנה כחומר ביד היוצר ביד היוצר בן אתם וגו' ואידך ¹⁶והסתרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר אף מהאי נמי ¹⁷ואת רוחי אתן בקרבכם וגו' ¹⁸ויראני ה' ארבעה חרשים מאן נינהו ארבעה חרשים אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא משיח בן דוד ומשיח בן יוסף ואליהו וכהן צדק מתיב רב ששת אי הכי היינו דכתיב ¹⁹ויאמר אלי אלה הקרנות אשר זרו את יהודה הני ²⁰לשובה אתו א"ל שפיל לסיפיה דקרא ויבואו אלה להחריד אותם לידות את קרנות הגוים הנושאים קרן אל ארץ יהודה לזרותה וגו' א"ל בהדי חנא באגדתא למא לי ²⁰והיה זה שלום אשור כי יבא בארצנו וכי ידרוך בארמנותינו והקמנו עליו שבעה רועים ושמנה נסיכי אדם מאן נינהו שבעה רועים דוד באמצע אדם שת ומתושלח מימינו אברהם יעקב ומושה בשמאלו ומאן נינהו שמנה נסיכי אדם ישי ושואל ושמואל עמום וצפניה ²¹צדקיה ²²ומשיח ואליהו: ארבעה סולמות כו': תנא גובהה של מגורה חמשים אמה (כו'): וארבעה ילדים של פרחי כהונה ובידיהם כדי שמן של מאה ועשרים לוג: איבעיא להו מאה ועשרים לוג ⁽⁶⁾ כולוהו או דלמא לכל חד וחד תא שמע ובידיהם כדי שמן של שלשים שלשים לוג שהם כולם מאה ועשרים לוג תנא והן משובחין היו יותר מבנה של מרתא בת בייתוס אמרו ⁽⁶⁾על בנה של מרתא בת בייתוס שהיה נוטל שתי יריכות של שור הגדול שלקוח באלף זוז ומהלך עקב בצד גודל ולא הניחוהו אחיו הכהנים לעשות כן משום ²¹ברב עם הדרת מולך מאי משובחים אילימא משום יוקרא הני יקירי טפי אלא התם כבש ומרובע ולא זקיף הכא סולמות זקיף טובא: ולא היה חצר בירושלים: תנא
- צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו: תהלים לו לב
- ה' לא יעזובנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו: תהלים לו לג
- הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מידר יין וחקל:
- אבנים שחקו מים וקצת קשה פירוש זה אבנים שחקו מים (אויז יד)
- הלא כה דברי כאש יי ובפטיש יצץ סלע: ירמיהו כ כט
- מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מגון: משלי כט כא
- עמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו כי רוח זנונים התעה וזנו מתחת אלהיהם: הושע ד יב
- לא יתנו מעלליהם לשוב אל אלהיהם כי רוח זנונים בקרבם ואת יי לא ידעו: הושע ה ד
- ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקר לעשות לארח הבא לו ויקח את כבשת האיש הקרא ויעשה לאיש הבא אליו: שמואל ב יב ד
- במרעיתם וישיבעו שבעו ויהם לבם על בן שבחוני: הושע יג ו
- ועתה מה לי פה נאם יי כי לקח עמי חנם משליו והילילו נאם יי ותמיד כל היום שמי מנאן: ישעיהו גב ה
- הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים ויצר הרע גלות דכתיב ¹¹ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו' כשדים דכתיב ¹²הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים דכתיב ¹³ישליו אהלים לשודדים ובטווחות למרגזיו אל לאשר הביא אלוה בידו יצר הרע דכתיב ¹⁴ואשר הרעתי ⁷אמר רבי יוחנן אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאיהן של ישראל חד דכתיב ואשר הרעתי וחד דכתיב ¹⁵הנה כחומר ביד היוצר ביד היוצר בן אתם וגו' ואידך ¹⁶והסתרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר אף מהאי נמי ¹⁷ואת רוחי אתן בקרבכם וגו' ¹⁸ויראני ה' ארבעה חרשים מאן נינהו ארבעה חרשים אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא משיח בן דוד ומשיח בן יוסף ואליהו וכהן צדק מתיב רב ששת אי הכי היינו דכתיב ¹⁹ויאמר אלי אלה הקרנות אשר זרו את יהודה הני ²⁰לשובה אתו א"ל שפיל לסיפיה דקרא ויבואו אלה להחריד אותם לידות את קרנות הגוים הנושאים קרן אל ארץ יהודה לזרותה וגו' א"ל בהדי חנא באגדתא למא לי ²⁰והיה זה שלום אשור כי יבא בארצנו וכי ידרוך בארמנותינו והקמנו עליו שבעה רועים ושמנה נסיכי אדם מאן נינהו שבעה רועים דוד באמצע אדם שת ומתושלח מימינו אברהם יעקב ומושה בשמאלו ומאן נינהו שמנה נסיכי אדם ישי ושואל ושמואל עמום וצפניה ²¹צדקיה ²²ומשיח ואליהו: ארבעה סולמות כו': תנא גובהה של מגורה חמשים אמה (כו'): וארבעה ילדים של פרחי כהונה ובידיהם כדי שמן של מאה ועשרים לוג: איבעיא להו מאה ועשרים לוג ⁽⁶⁾ כולוהו או דלמא לכל חד וחד תא שמע ובידיהם כדי שמן של שלשים שלשים לוג שהם כולם מאה ועשרים לוג תנא והן משובחין היו יותר מבנה של מרתא בת בייתוס אמרו ⁽⁶⁾על בנה של מרתא בת בייתוס שהיה נוטל שתי יריכות של שור הגדול שלקוח באלף זוז ומהלך עקב בצד גודל ולא הניחוהו אחיו הכהנים לעשות כן משום ²¹ברב עם הדרת מולך מאי משובחים אילימא משום יוקרא הני יקירי טפי אלא התם כבש ומרובע ולא זקיף הכא סולמות זקיף טובא: ולא היה חצר בירושלים: תנא
- צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו: תהלים לו לב
- ה' לא יעזובנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו: תהלים לו לג
- הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מידר יין וחקל:
- אבנים שחקו מים וקצת קשה פירוש זה אבנים שחקו מים (אויז יד)
- הלא כה דברי כאש יי ובפטיש יצץ סלע: ירמיהו כ כט
- מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מגון: משלי כט כא
- עמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו כי רוח זנונים התעה וזנו מתחת אלהיהם: הושע ד יב
- לא יתנו מעלליהם לשוב אל אלהיהם כי רוח זנונים בקרבם ואת יי לא ידעו: הושע ה ד
- ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקר לעשות לארח הבא לו ויקח את כבשת האיש הקרא ויעשה לאיש הבא אליו: שמואל ב יב ד
- במרעיתם וישיבעו שבעו ויהם לבם על בן שבחוני: הושע יג ו
- ועתה מה לי פה נאם יי כי לקח עמי חנם משליו והילילו נאם יי ותמיד כל היום שמי מנאן: ישעיהו גב ה
- הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים ויצר הרע גלות דכתיב ¹¹ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו' כשדים דכתיב ¹²הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים דכתיב ¹³ישליו אהלים לשודדים ובטווחות למרגזיו אל לאשר הביא אלוה בידו יצר הרע דכתיב ¹⁴ואשר הרעתי ⁷אמר רבי יוחנן אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאיהן של ישראל חד דכתיב ואשר הרעתי וחד דכתיב ¹⁵הנה כחומר ביד היוצר ביד היוצר בן אתם וגו' ואידך ¹⁶והסתרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר אף מהאי נמי ¹⁷ואת רוחי אתן בקרבכם וגו' ¹⁸ויראני ה' ארבעה חרשים מאן נינהו ארבעה חרשים אמר רב חנא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא משיח בן דוד ומשיח בן יוסף ואליהו וכהן צדק מתיב רב ששת אי הכי היינו דכתיב ¹⁹ויאמר אלי אלה הקרנות אשר זרו את יהודה הני ²⁰לשובה אתו א"ל שפיל לסיפיה דקרא ויבואו אלה להחריד אותם לידות את קרנות הגוים הנושאים קרן אל ארץ יהודה לזרותה וגו' א"ל בהדי חנא באגדתא למא לי ²⁰והיה זה שלום אשור כי יבא בארצנו וכי ידרוך בארמנותינו והקמנו עליו שבעה רועים ושמנה נסיכי אדם מאן נינהו שבעה רועים דוד באמצע אדם שת ומתושלח מימינו אברהם יעקב ומושה בשמאלו ומאן נינהו שמנה נסיכי אדם ישי ושואל ושמואל עמום וצפניה ²¹צדקיה ²²ומשיח ואליהו: ארבעה סולמות כו': תנא גובהה של מגורה חמשים אמה (כו'): וארבעה ילדים של פרחי כהונה ובידיהם כדי שמן של מאה ועשרים לוג: איבעיא להו מאה ועשרים לוג ⁽⁶⁾ כולוהו או דלמא לכל חד וחד תא שמע ובידיהם כדי שמן של שלשים שלשים לוג שהם כולם מאה ועשרים לוג תנא והן משובחין היו יותר מבנה של מרתא בת בייתוס אמרו ⁽⁶⁾על בנה של מרתא בת בייתוס שהיה נוטל שתי יריכות של שור הגדול שלקוח באלף זוז ומהלך עקב בצד גודל ולא הניחוהו אחיו הכהנים לעשות כן משום ²¹ברב עם הדרת מולך מאי משובחים אילימא משום יוקרא הני יקירי טפי אלא התם כבש ומרובע ולא זקיף הכא סולמות זקיף טובא: ולא היה חצר בירושלים: תנא
- צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו: תהלים לו לב
- ה' לא יעזובנו בידו ולא ירשיענו בהשפטו: תהלים לו לג
- הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מידר יין וחקל:
- אבנים שחקו מים וקצת קשה פירוש זה אבנים שחקו מים (אויז יד)
- הלא כה דברי כאש יי ובפטיש יצץ סלע: ירמיהו כ כט
- מפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מגון: משלי כט כא
- עמי בעצו ישאל ומקלו יגיד לו כי רוח זנונים התעה וזנו מתחת אלהיהם: הושע ד יב
- לא יתנו מעלליהם לשוב אל אלהיהם כי רוח זנונים בקרבם ואת יי לא ידעו: הושע ה ד
- ויבא הלך לאיש העשיר ויחמול לקחת מצאנו ומבקר לעשות לארח הבא לו ויקח את כבשת האיש הקרא ויעשה לאיש הבא אליו: שמואל ב יב ד
- במרעיתם וישיבעו שבעו ויהם לבם על בן שבחוני: הושע יג ו
- ועתה מה לי פה נאם יי כי לקח עמי חנם משליו והילילו נאם יי ותמיד כל היום שמי מנאן: ישעיהו גב ה
- הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים ויצר הרע גלות דכתיב ¹¹ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם וגו' כשדים דכתיב ¹²הן ארץ כשדים זה העם לא היה ישמעאליים דכתיב ¹³ישליו אהלים לשודדים ובטווחות למרגזיו אל לאשר הביא אלוה בידו יצר הרע דכתיב ¹⁴ואשר הרעתי ⁷אמר רבי יוחנן אלמלא שלש מקראות הללו נתמוטטו רגליהם של שונאיהן של ישראל חד דכתיב ואשר הרעתי וחד דכתיב ¹⁵הנה כחומר ביד היוצר ביד היוצר בן אתם וגו' ואידך ¹⁶והסתרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר רב פפא אמר אף מה